

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasgáhttenossodat

UTSLIPPSTILLATELSE
ETTER FORURENSNINGSLOVEN FOR
OPPDRETT AV LAKS OG ØRRET (MATFISK)
VED LOKALITETENE MORTENSNES, ELVA,
LILLE KVALFJORD OG STORE KUFJORD
I ALTA KOMMUNE
TIL
ALTA FJORD OPPDRETT AS

Viser til søknad av 30.09.1998, og opplysninger fremkommet ved behandling av søknad.

I medhold av lov om forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr 6 (forurensningsloven), §§ 11 og 16 gir Fylkesmannen i Finnmark tillatelse til Altafjord Oppdrett AS for utslipp til vann og luft fra oppdrettsanlegg for laks og ørret ved Mortensnes, Elva, Lille Kuffjord og Store Kvalfjord i Alta kommune. Tillatelsen gjelder på de vilkår som følger vedlagt.

Denne tillatelsen erstatter utslippstillatelser av 16.06.1995 og 23.10.1997, samt endringer i tillatelsene av 20.09.1999. Endringer i tillatelsene er gjort i medhold av forurensningsloven § 18. Pålegg om gjennomføring av miljøundersøkelser er gjort i medhold av forurensningsloven § 51.

Mottaker av tillatelsen

Navn:	Altafjord Oppdrett AS	Saknr:	1997/206
Postadresse:	9533 KONGSHUS	Arkivnr:	542.1
Foretaksnr:	945 421 541		
Oppdrettskonsesjoner:	F/A 0010, F/A 0043 OG F/A 0044		
Lokalitet	UTM -koordinater (WGS-84)	Kartblad (M-711)	Ramme (m³)
Mortensnes	34 W EC 846 815	1835-II	12.000
Elva	34 W EC 885 824	1835-II	12.000
Lille Kvalfjord	34 W EC 724 006	1835-I	24.000
Store Kuffjord	34 W EC 779 063	1835-I	24.000
Samlet produksjonsvolum for alle konsesjonene			36.000

Dato: 12.06.2001

Bente Christiansen
fylkesmiljøvernssjef

Vigdis Johnsen
førstekonsulent

Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder fra det tidspunkt virksomheten har fått relevante konsesjoner etter oppdrettsloven.

Tillatelsen gjelder for samdrift av konsesjonene F/A 0010, F/A 0043 OG F/A 0044.

Tillatelsen gjelder for utslipp fra oppdrett av matfisk av laks eller ørret i åpne merder med en total årsproduksjon tilsvarende 12.000 m³ for hver av lokalitetene Mortensnes og Elva, og 24.000 m³ på hver av lokalitetene Lille Kvalfjord og Store Kufjord. Samlet produksjonsvolum for alle 3 konsesjonene er begrenset til maksimalt 36.000 m³.

Tillatelsen gjelder også for utslipp fra rengjøring av nøter og annet produksjonsutstyr, samt medisiner og avfallsbehandling knyttet til anleggets egen virksomhet.

Tillatelsen gjelder ikke for fôrtilberedning (fôrkjøkken), slaktning/sløyning av fisk og impregnering av oppdrettsnøter.

Dersom virksomheten har vært nedlagt eller ute av drift i mer enn 2 år, må det i henhold til forurensningslovens § 20 gis melding til Fylkesmannen som avgjør om ny søknad om tillatelse er nødvendig. Ved nedleggelse eller stans av virksomheten plikter ansvarshavende i hht. forurensningsloven § 20 å til enhver tid motvirke forurensning etter driftsstans.

Tillatelsen kan endres i medhold av forurensningsloven § 18.

Frister

Tidsfrister for gjennomføring av tiltak med henvisning til de enkelte vilkår i tillatelsen er gjengitt nedenfor:

Tiltak	Frist for rapportering	Vilkår
Miljøårsrapport	15.02. hvert år	6.3
Miljøovervåkning	Se vilkår 7	Se vilkår 7

De øvrige vilkår skal til enhver tid være oppfylt.

Redegjørelse for saken

Altafjord Oppdrett AS søkte 03.04.2000 om å få ta i bruk lokaliteten Mortensnes ved Årøya i Alta kommune. Søknaden har vært lagt ut til offentlig høring i Alta kommune, jf. brev av 08.08.2000 fra Alta kommune til Fiskeridirektoratet Region Finnmark. Kommunen anbefalte etablering av anlegget. Selskapet har planer om smoltutsett våren 2001 ved den nye lokaliteten.

Omtale av naturfaglige forhold for lokaliteten Mortensnes er gitt i forbindelse ved høring av søknad om dispensasjon fra kommunens arealplan, jf. vårt brev av 07.04.1995 til Statsskog. Stasskog varslet i 1995 om oppstart av reguleringsarbeid på vegne av Altafjord Oppdrett AS, men dette arbeidet ble senere overtatt av Paulsen RI. Kommunen fikk 23.03.1999 fremlagt et forslag om reguleringsplan for Mortensnes.

Altafjord Oppdrett AS vil omdisponere lokalitetene Lille Årøya, Skaget og Skarvbergan fra lakseoppdrett til blåskjeloppdrett. Det var ingen innvendinger om dette fra kommunen, eller Fylkesmannen, jf. Fylkesmannens brev til Johs Olsen & Co av 16.05.2001.

Begrunnelse for vedtak

Fylkesmannen gir utslippstillatelse til den nye lokaliteten Mortensnes på visse vilkår, og fornyer utslippstillatelsene for lokalitetene Elva, Lille Kvalfjord og Store Kufjord.

Lokaliteten Mortensnes ligger i et relativt åpent fjordområde og det er ingen terskler mellom lokaliteten og større dyp i fjorden. Forundersøkelse er utført og rapportert av Sintef-kjemi¹. Prøvetaking av sediment og kartlegging av bunndyrsfauna ble gjennomført på fire ulike stasjoner, der én av stasjonene ligger i fjernsonen av anlegget. Det antas at lokaliteten Mortensnes er egnet for matfiskoppdrett på bakgrunn av sedimentanalysene og forekomster av typiske hardbunnsarter, og Fylkesmannen tillater utslipp på bakgrunn av dette. Sedimentene er gitt tilstandsklasse I Meget god (organisk karbon) ved tre av prøvestasjonene, og tilstandsklasse II "God" ved den fjerde stasjonen, jf. SFTs klassifisering av miljøkvalitet². Artsmangfold er gitt tilstandsklasse I "God" ved alle prøvestasjonene.

Miljøundersøkelser ved lokalitetene Elva, Lille Kvalfjord og Stor Kufjord ble sist gjennomført i 1998³. Lokaliteten Elva har vært i bruk siden 1993. Det skal drives med inntil én konsesjon samtidig ved lokalitetene Elva og Mortensnes, som begge ligger innenfor den midlertidige sikringssonen for laksefisk. Resultatene fra miljøundersøkelsen i -98 kan tyde på at resipienten (fjernsonen) fra lokaliteten Elva har kapasitet til dagens drift. Fylkesmannen antar at resipienten (fjernsonen) også har kapasitet for å tåle drift av bare én konsesjon ved Mortensnes, og som vil avlaste Elva. *Fylkesmannen vil derfor ikke kreve oppfølgende miljøundersøkelser i fjernsonen fra verken lokaliteten Elva eller Mortensnes.*

Lokalitetene Lille Kvalfjord Store Kufjord fikk konsesjon etter oppdrettsloven den 18.08.1997, og lokalitetene ble ikke tatt i bruk før i 1998, jf. miljøårsrapporter. Miljøundersøkelsene som ble gjennomført høsten 1998 ble dermed gjennomført relativt kort tid etter smoltutsettet. Lokalitetene har vært i bruk i 1999 og 2000. *Fylkesmannen ønsker å få kartlagt miljøtilstanden i resipienten (fjernsonen) etter en tids drift ved anleggene i Lille Kvalfjord og Store Kufjord, og setter derfor krav om at det blir utført oppfølgende miljøundersøkelser, se vilkår 7.1.* Frekvensen av videre miljøovervåkning vil avhenge av resultatene fra de ulike miljøundersøkelsene.

Det har ikke vært gjennomført strømmålinger ved lokalitetene Lille Kvalfjord og Store Kufjord tidligere. Det er satt krav om at prøvetaking ved miljøundersøkelsene skal utføres i nærmeste dypområde nedstrøms av hovedstrømretningen fra oppdrettsanleggene, se vilkår 7.1. Fylkesmannen mener at dette vil gi det beste bildet av hvordan resipienten (fjernsonen) påvirkes av oppdrettsvirksomheten. *Dette innebærer at strømmålinger må gjennomføres i forkant av miljøundersøkelsene, se vilkår 7.1.*

Lokaliteten Store Kufjord har vært drevet i samdrift med AS Tri siden smoltutsett i 1999. I hht. forurensningsloven § 51 kan Fylkesmannen gi pålegg om miljøundersøkelse til begge selskapene som forurenser fra anlegget i Store Kufjord. Fylkesmannen anbefaler at partene selv kommer til enighet om fordeling av kostnadene.

Vi forutsetter at bedriften har utarbeidet og implementert *internkontroll for ytre miljø* som sikrer etterlevelse av forurensningsloven og tilhørende forskrifter, herunder også vilkårene som er gitt i denne tillatelsen, se vilkår 6.1.

¹ Stokland, Ø. 2000. "Resipientundersøkelse ved lokalitetene Seljebukt i Rognsundet, samt Skillefjord og Mortensnes i Altafjorden for Altafjord Oppdrett AS, oktober 1998." Sintef-rapport STF 66 F001130.

² I hht. SFT Veileder TA-1467/1997 "Klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann".

³ Stokland, Ø. 1999. "Resipientundersøkelser ved lokalitetene Lille Kvalfjord, Store Kufjord i Rognsundet, samt Skagen og Elva i Altafjorden for Altafjord Oppdrett AS, oktober 1998." Sintef-rapport STF66 F99061.

Erstatningsansvar

Utslippstillatelsen fritar ikke for erstatningsansvar for forurensningsskade etter forurensningsloven § 10 og kap 8.

Klageadgang mv.

Vedtaket kan påklages til Statens Forurensningstilsyn (SFT) i henhold til forvaltningsloven kap. VI av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. Klagen skal angi det vedtak som det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Finnmark.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Dersom vedtaket blir påklaget, kan Fylkesmannen eller SFT bestemme at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er endelig avgjort, jfr. forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages (jfr. forvaltningslovens § 2 bokstav b, jfr. § 28)."

Oppstart av virksomheten før eventuell klage er avgjort skjer på søkers eget ansvar.

Sakens parter har rett til å se sakens dokumenter i henhold til forvaltningsloven §§ 18 og 19. Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om behandlingen av saken.

Gjenpart av tillatelsen er sendt sakens øvrige parter.

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

TILLATELSENS VILKÅR

1. UTSLIPP TIL VANN

1.1 Fôr

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig.

Det tillates bare anvendelse av tørrfôr⁴ eller mykpellets⁵. Dersom Altafjord Oppdrett AS ønsker å bruke våtfôr⁶ skal det søkes om tillatelse til dette. Søknaden må inneholde beskrivelse av fôret, med særlig vekt på type og mengde bindemiddel, og utslippsmengder knyttet til fôrtilberedning / fôrkjøkken.

1.2 Medisiner/kjemikalier

Anvendelse og utslipp av medisiner, antiparasittmidler, desinfeksjonsmidler mm skal skje i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra veterinær- og forurensningsmyndighetene.

1.3 Sanitæravløpsvann

Utslipp av sanitæravløpsvann fra personalrom mm må godkjennes av kommunen i samsvar med gjeldende regler.

2. UTSLIPP TIL LUFT

Fôrlagring, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall samt andre aktiviteter ved anlegget skal foregå på en slik måte at de ikke fører til luktulemper av betydning for naboer og andre.

3. STØY

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyulemper.

4. AVFALL OG SLAM

Dumping av avfall i sjø, nedgraving eller brenning er ikke tillatt uten særskilt skriftlig tillatelse. Søknad om forbrenning eller om dumping og nedgraving rettes til Fylkesmannen.

4.1 Våtorganisk avfall

Med våtorganisk avfall menes død fisk og annet fiskeavfall, oppsamlet slam, fôrspill, ekskrementer og lignende. Den generelle regel er at våtorganisk avfall skal gjenvinnes ved levering til godkjent sluttmottaker.

Død fisk skal samles inn så ofte som nødvendig for å sikre best mulig kvalitet på, og utnyttelse av, avfallet. Oppsamlet død fisk skal konserveres omgående ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager.

Oppsamlet avfall som ikke inneholder antibiotika skal fortrinnsvis utnyttes til fôrprodukter eller gjødsel/jordforbedringsmiddel. Slik anvendelse må oppfylle kravene fra veterinærmyndighetene

⁴ Tørrfôr skal ha tørrstoffinnhold over 90%. Våtfôr er hel fisk, slo eller oppmalt fisk/avfall tilsatt bindemiddel, med tørrstoffinnhold mindre enn 40%.

⁵ Mykpellets er oppmalt fisk / fiskeavfall, tilsatt så mye bindemiddel at det kan føres ut uten å gå i oppløsning. Tørrstoffinnholdet skal være større enn 50%.

⁶ Våtfôr er hel fisk, slo eller oppmalt fisk/avfall tilsatt bindemiddel, med tørrstoffinnhold mindre enn 40%.

og evt. andre myndigheter. Antibiotikaholdig / medisinholdig våtorganisk avfall skal ikke blandes med øvrig våtorganisk avfall. Disponering av slik avfall er beskrevet under punkt 4.2.

Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv fiskedød, f.eks. ved algeoppblomstring eller sykdom.

4.2 Antibiotikaholdig / medisinholdig avfall, kjemikalierester.

Antibiotikaholdig / medisinholdig våtorganisk avfall (død fisk, slam, e.a.), ubenyttede rester av medisinfôr, antibiotika, antiparasittmidler samt andre spesielt miljøfarlige stoffer, inkludert deres emballasje, skal samles opp og lagres forsvarlig i eget lager for levering til eller avhenting ved leverandør eller annen instans godkjent av myndighetene.

4.3 Annet avfall

Emballasje o.l., samt alt avfall som ikke omfattes av pkt 4.1 og 4.2 skal overføres til godkjent mottaker av / anlegg for slike typer avfall, fortrinnsvis til anlegg for ombruk og gjenvinning.

4.4 Mudring / slamfjerning

Dersom det er nødvendig med mudring / slamfjerning fra sjøbunnen må det søkes om egen tillatelse til dette. Skriftlig søknad som beskriver mengder og sammensetning av slam som ønskes fjernet, samt hvordan slammet er tenkt flyttet og disponert sendes til Fylkesmannen. Pga. smittefaren må også veterinærmyndighetene varsles.

5. OPPBEVARING AV MEDISINER OG KJEMIKALIER

Medisiner, antiparasittmidler, kjemikalier mm skal lagres forsvarlig og avlåst slik at de ikke er tilgjengelig for uvedkommende.

Lagerlokalet skal utformes slik at spill ved uhell eller lignende ikke slippes ut, men kan samles opp. Dette kan sikres, f.eks. ved oppsamlingstanker eller ved å støpe kanter på gulvet som gir tilstrekkelig volum for mulig spill.

6. KONTROLL

6.1 Internkontroll

Altafjord Oppdrett AS plikter å ha internkontrollsystem i henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 06.12.1996 (internkontrollforskriften).

Internkontrollsystemet vedrørende ytre miljø skal sikre at lover og forskrifter innen forurensningsområdet følges, herunder også de vilkår som er gitt i denne tillatelsen.

Internkontrollsystemet skal bl.a. inneholde rutiner som beskriver hvordan avfallet samles inn, behandles og disponeres. Internkontrollsystemet skal omfatte rutiner tilpasset daglig drift og beredskap ved uhell, bl.a. massedød, og sikre at avfallet håndteres slik at det ikke oppstår forsøpling eller forurensningsmessige ulemper.

6.1.1 Rutiner for vedlikehold.

Bedriften plikter å føre jevnlig tilsyn og kontroll med utstyr slik at det alltid drives mest mulig hensiktsmessig og effektivt. For å sikre dette, skal bedriften drive rutinemessig forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservelager av de mest utsatte komponenter.

6.1.2 Journalføring

Bedriften skal løpende registrere og journalføre følgende data;

- * mengde død fisk
- * mengde rømt fisk
- * fôrtype og fôrforbruk
- * anvendelse av:
 - antibiotika, type og mengde
 - antiparasittmidler, type og mengde
 - andre kjemikalier, type og mengde
- * mengder oppsamlet, antibiotikaholdig / medisinholdig slam og disponeringsmåte
- * avfallsmengder og disponeringsmåte

Journalen må oppbevares på anlegget i minst 3 år og skal til enhver tid være tilgjengelig for kontroll/inspeksjon. Bedriften plikter til enhver tid å la representanter for Fylkesmannen og de etater og institusjoner som Fylkesmannen bemyndiger, inspisere anlegget.

Fylkesmannen henviser for øvrig til kravene som fiskeri- og veterinærmyndighetene har satt om journalføring i § 9 i forskrift av 18.12.1998 om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg

6.2 Akutte utslipp

Bedriften plikter å gjennomføre tiltak med sikte på å unngå, og i størst mulig grad redusere risikoen for akutte utslipp av antibiotika, kjemikalier o.l.

Akutte utslipp skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992

6.3 Miljøårsrapport

Hvert år skal det utarbeides en miljøårsrapport på fastsatt skjema. Rapporten skal sendes Fylkesmannen *innen 15. februar* det påfølgende år.

7. RESIPIENTUNDERSØKELSE

Undersøkelsene skal foretas i tråd med Norsk Standard NS 9410; "Miljøovervåkning av marine matfiskanlegg". Alle undersøkelser av lokalitet / resipient skal utføres av uavhengig person eller firma som enten er akkreditert etter *NS-EN 45001* eller *NS-EN ISO/IEC 17025* standard, eller som overfor Fylkesmannen kan dokumentere tilsvarende faglig kompetanse.

Fylkesmannen krever at sedimentprøvene måles for totalt organisk karbon (TOC) ved sedimentundersøkelsene, fordi resultatene er mulig å bruke i forhold til SFT klassifisering av miljøkvalitet i marine områder⁷. Det skal også gjennomføres kornfordelingsanalyse. Rapporten skal inneholde vurderinger av resultatene i lys av SFTs definerte tilstandsklasser for organisk forurensning.

Det anbefales å gjennomføre måling av oksygen, temperatur og saltholdighet. Oksygenmålingene bør utføres i den mest kritiske perioden av året mht. oksygen (helst gjennom tidsperioden juli-okt.).

7.1 Miljøovervåking

Altafjord Oppdrett AS skal gjennomføre oppfølgende miljøundersøkelser i fjernsonen (i nærmeste dypområde) fra lokalitetene Lille Kvalfjord og Store Kufjord, se nedenfor. Rapporten skal

⁷ Molvær, J. 1997. Klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann. Veiledning. SFT-veileder TA-1467.

inneholde vurderinger av resultatene i forhold til drift (produksjon) og brakkleggingstid. Rapporten sendes til Fylkesmannen fortløpende.

Strømmålinger ved lokalitetene må gjøres i forkant av de oppfølgende undersøkelsene. Strømmålinger skal gjøres i tråd med metoder beskrevet i "Veilederen for utfylling av søknadsskjemaene for tillatelse av fiskeoppdrettsvirksomheter". Strømmålingene skal normalt gjennomføres i minimum 14 dager i spredningsdyp og i bunndyp.

Frekvensen av videre miljøovervåkning vil avhenge av resultatene fra den første oppfølgende miljøundersøkelsen. Bedriften plikter å bekoste eller delta i eventuelle andre undersøkelser som Fylkesmannen finner nødvendig for å kartlegge forurensningen fra oppdrettsvirksomheten, jf. forurensningsloven § 51.

Store Kufjord

Undersøkelsene skal utføres ved maksimal belastning ved *neste smoltutsett fra dags dato*. Prøvetaking skal utføres i nærmeste dypområde, nedstrøms av hovedstrømretningen fra oppdrettsanlegget.

Lille Kvalfjord

Undersøkelsene skal utføres ved maksimal belastning ved *neste smoltutsett fra dags dato*. Prøvetaking skal utføres i nærmeste dypområde, nedstrøms av hovedstrømretningen fra oppdrettsanlegget.

Fylkesmannen anbefaler for øvrig at det fremskaffes kart over bunntopografi ved lokalitet og resipient ved Lille Kvalfjord og Store Kufjord. Kart over bunntopografi finnes for store deler av Finnmark; kontakt Statens kartverk Stavanger. Dersom det ikke finnes kart over bunntopografi ved lokalitetene, bør det fremlegges et tilsvarende kart som er laget ved hjelp av loddskudd og moderne dataprogramvare. Gode bunnkart, sammen med strømmålinger og sediment- og faunaanalyser, gir et godt inntrykk av hvor godt lokaliteten / resipienten er egnet for oppdrettsvirksomhet.

8. GENERELT

8.1 Forurensningsgebyr og straffeansvar

Forurensningsmyndighetene kan i henhold til forurensningsloven § 73 fatte vedtak om forurensningsgebyr for å sikre at lovens bestemmelser og vilkårene i denne tillatelsen overholdes.

Overtredelse av vilkårene i tillatelse er straffbart i henhold til forurensningslovens kap.10.

8.2 Nedleggelse, eierskifte, konkurs

Ved eierskifte, inklusive ny eier etter en konkurs, må det gis melding om dette til Fylkesmannen innen 4 uker. Det samme gjelder ved navneendring.

Ved nedleggelse av driften, f. eks. på grunn av en konkurs, skal det også gis melding til Fylkesmannen, jfr. forurensningsloven § 20. Ved avvikling er bedriften ansvarlig for rydding og istandsetting av de berørte områdene, jfr. forurensningsloven § 20.